

Magdolna Szabó

Bäcken och vågorna, monotypier på Sundsvalls Museum, till 9 maj

Som ett långt färgrikt pärlband på rad runt väggarna hänger den Malmöbaserade Magdolna Szabos utställning av monotypier på Sundsvalls Museum. Bilderna, som är serigrafier tryckta i vardera ett exemplar, är rent abstrakta kompositioner där cirkeln eller ringen har en ledande roll. Utan titlar på bilderna men med den poetiska utställningsrubriken *Bäcken och vågorna* tänker man att det kanske handlar om utsagor från en gnistrande vårflod, naturens blommande rikedom eller något kosmiskt universum. Vill man ha något i sinnevärlden att luta sig mot kan man börja där för att kanske återvända dit, men under resan jag tror att bilderna öppnar sig för ett mycket generöst formellt och estetiskt betraktelsesätt. Bara detta att hon använder hela färgskalan tyder på ett helt öppet grepp där färgens frihet och mångsidighet ställs i första rummet. Cirkelformen återkommer i varje bild, ibland som klot, ibland som ringar, och med olika transparenta överlagringar och beskärningar uppstår mer eller mindre geometriska mellanformer likt kilar, ellipser, punkter och droppformer. Det blir en kalejdoskopisk bildvärld där allt egentligen är möjligt i mötet mellan färg och form. Ändå verkar det irrationella och slumpmässiga saknas, varje bild ser ut att ha mejslats fram och komponerats med yttersta beräkning där dynamik, spänning och balans mellan de olika bildkomponenterna är avgörande faktorer.

De över åttiotalet verken i utställningen ligger alltså tätt sammanfogade på en enda rad. Trots det omväxlande innehållet berättar bilderna hela tiden om ett och samma möte, när runda fält stöter mot eller överlappar andra runda fält i olika färgkonstellationer. Den enda bild som bryter av är den helt vita bild som tryckts i blindtryck och som kanske kan uppfattas som en öppning mot en mera fysisk dimension? Det hela antyder en minimalistisk hållning, formens och upprepningens betydelse, koncentration och kontinuitet. Pappersformatet har exakt samma storlek, med höjden 42 och bredden 36 centimeter. Då den tryckta bilden, som har kvadratisk format, är mindre räknar hon (på min fråga) in den omgivande vita pappersutrymmet som en aktiv del i det hela verket. Med tanke på de spänningar och kontraster som utspelar sig inom färgbilden behövs förmodligen det neutraliserande tomrum och spillrum som omger det, men det blir också som en tittglugg in eller ut i ett annat och större rum. I tidigare utställningar har hon målat akvareller i mycket stora format där myriader av klot och cirklar tumlat om i nebulosiska sfärer. I den senaste, *Kinetic Silence*, på Ystads konstmuseum, visade hon över en timmes lång animation baserad på hennes verk. Det kan ses som en vink om att det enskilda, eller den lilla bilden, kan sättas in i ett större sammanhang där rörelse och föränderlighet skapar ett annat och kanske mera utvidgat filosofiskt perspektiv.

Det är också lätt att börja prata om annat inför Magdolna Szabos monotypier. De vackra fjärlstunna och ändå mättade färgskikten, de elegant konstruerade sammanbildningarna, blir som inbjudande matriser för tankar kring språk, poesi, rum och tid. Om den enstaka bild vi har framför oss är ett fragment och ett utsnitt, vilket beskärningarna och den seriella metoden antyder, blir den till ett mikrokosmos av en tålmodigt utarbetad vision om estetikens – eller skönhetens - absoluta egenvärde.

Text och foto: Jan K Persson
2010-03-22

Not. Magdolna Szabo har arbetat med sitt tema "Monotypier" sedan 1996. 2005 ställde hon ut på Galleri Veckefjärden i Örnsköldsvik. [Se recensionen i Volym's arkiv.](#)